

דף צו.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ז הי"ד

יְרוּשָׁלַיִם מְקַדְּשֵׁת מִשְׁאֵר הָעִירוֹת הַמְּקַפּוֹת חוֹמָה ה'.
 שְׂאוּכָלִין קְדָשִׁים קָלִים וּמַעֲשֵׂר שְׁנֵי לְפָנָיִם מִחוֹמָתָהּ.
 וְאֵלוּ דְבָרִים שֶׁנֶּאֱמָרוּ בִירוּשָׁלַיִם. אֵין מְלִינִין בָּהּ אֶת
 הַמֵּת. וְאֵין מַעֲבִירִין בְּתוֹכָהּ עֲצָמוֹת אָדָם. וְאֵין מְשִׁכִּירִין
 בְּתוֹכָהּ בְּתִים. וְאֵין נוֹתְנִין בְּתוֹכָהּ מְקוֹם לְגַר תּוֹשֵׁב. וְאֵין
 מְקַיְיֵמִין בָּהּ קְבָרוֹת חוּץ מִקְבְּרֵי בֵּית דָּוִד וְקֶבֶר חֶלְדָּה
 שֶׁהָיוּ בָּהּ מֵימֹת נְבִיאִים הָרֵאשׁוֹנִים. וְאֵין נוֹטְעִין בָּהּ
 גִּנּוֹת וּפְרֻדְסִים. וְאֵינָהּ נִזְרָעֶת וְאֵינָהּ נִחְרָשֶׁת שְׁמָא תִסְרַח.
 וְאֵין מְקַיְיֵמִין בָּהּ אֵילָנוֹת חוּץ מִגִּנַּת וְרָדִים שֶׁהִתְהַיְתָה שָׁם

ה. כסף משנה: ירושלים מקודשת וכו'. בפ"ק דכלים (משנה ח): ואלו דברים שנאמרו בירושלים אין מלינין וכו'. בס"פ מרובה (פ"ב:) ' דברים נאמרו בירושלים אין הבית חלוט בה ואינה מביאה עגלה ערופה ואינה נעשית עיר הנדחת ואינה מטמאה בנגעים ואין מוציאין בה זיזין וגזוזטראות ואין עושין בה אשפתות ואין עושין בה כבשונות ואין עושין בה גנות ופרדסין חוץ מגינת ורדין שהיתה מימות נביאים הראשונים ואין מגדלין בה תרנגולין ואין מלינין בה את המת ובגמרא יהיב טעמא לכולהו ופירש"י אין הבית חלוט בה כדין בתי ערי חומה: ומ"ש ואין מעבירין בתוכה עצמות אדם ואין נותנין בתוכה מקום לגר תושב. תוספתא בפ"ו דנגעים. ומ"ש ואין משכירין בה בתים. בפ"ק דיומא (דף י"ב) ובפרק בני העיר (דף כ"ז) ומפרש טעמא מפני שאינן שלהם ופירש"י אין משכירין בעלי בתים את בתיהם לעולי רגלים אלא בחנם נותנים להם ונכנסין לתוכן. ומ"ש ואין מקיימין בה קברות חוץ מקברי בית דוד וקבר חולדה וכו'. בתוספתא (שם) ובספ"ק דבתרא כל הקברות מתפנין חוץ מקבר המלך ומקבר הנביא ר"ע אומר אף קבר המלך וקבר הנביא מתפנין אמרו לו והלא קבר בית דוד וקבר חולדה הנביאה היו בירושלים ולא נגע בהם אדם מעולם. ואע"ג דאמר ר"ע משם ראייה מחילה היתה עשויה להם והיתה מוציאה את הטומאה לנחל קדרון כדאיתא בירושלמי סוף נזיר לא חש רבינו לכתוב אלא דברי ת"ק. ומ"ש וכן לא יגדלו הכהנים תרנגולים בכל א"י וכו'. משנה בס"פ מרובה (דף ע"ט:):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

מִיָּמֹת נְבִיאִים הָרְאוּשׁוּנִים. וְאִין מְקַיְמִין בָּהּ אֲשֶׁפָּה מִפְּנֵי
הַשְּׂרָצִים. וְאִין מוֹצִיאִין הַיִּמְנָה זִיזִין וְגִזְוִזְטָרְאוֹת לְרִשׁוֹת
הַרְבִּים מִפְּנֵי אֶהֱל הַטְּמֵאָה. וְאִין עוֹשִׂין בָּהּ כְּבִשׁוֹנוֹת
מִפְּנֵי הָעֶשֶׂן. וְאִין מְגַדְּלִין בָּהּ תְּרַנְגוּלוֹת מִפְּנֵי הַקְּדָשִׁים.
וְכֵן לֹא יְגַדְּלוּ הַכֹּהֲנִים תְּרַנְגוּלִים בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
הַטְּהָרוֹת. וְאִין הַבֵּית נֶחֱלֵט בָּהּ. וְאִינוּ מְטַמְּא בְּנִגְעִים.
וְאִינָה נַעֲשִׂית עִיר הַנִּדְחָת. וְאִינָה מְבִיאָה עֲגֻלָּה עָרוּפָה
לְפִי שְׂלֹא נִתְחַלְקָה לְשִׁבְטִים:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"א הי"ח

הַמְּנוּרָה וְכִלְיָהּ וְהַשְּׁלֶחֶן וְכִלְיָו וּמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְכָל כְּלֵי
שֵׁרֶת אִין עוֹשִׂין אוֹתָן אֲלֹא מִן הַמִּתְכַּת בְּלִבָּד. וְאִם
עֲשׂוּם שֶׁל עֵץ אוֹ עֶצֶם אוֹ אֶבֶן אוֹ שֶׁל זְכוּכִית פְּסוּלִין:

ו. כסף משנה: המנורה וכליה וכו' אין עושין אותם אלא מן המתכת בלבד ואם עשאוּם של
עץ וכו'. בפרק הקומץ רבה (מנחות דף כ"ח:) תני רב פפא וכו' מנורה היתה באה מן
העשת ומן הזהב עשאה של כסף כשרה של בעץ של אבר ושל גיסטרון רבי פוסל ורבי
יוסי בר יהודה מכשיר של עץ ושל עצם ושל זכוכית דברי הכל פסולה ופסק רבינו כרבי
יוסי בר יהודה משום דאיתא התם ברייתא סתם דקתני משאר מיני מתכות כשרה ואף על
גב דמייתי התם ברייתא אחריתי דקתני כלי שרת שעשאן של עץ רבי פוסל ורבי יוסי בר
יהודה מכשיר פסק רבינו לפסול משום דמשמע התם דרבים פליגי עליה דרבי יוסי בר
יהודה בהא. ומה שכתב היו הקהל עניים עושים אותם אפילו של בדיל ואם העשירו עושים אותם
של זהב בפרק הקומץ רבה שם ובפרק כל הצלמים (דף מ"ג) [וכן עוד בראש השנה (כ"ד)]:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

דף צו:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"ג

בַּמָּה דְּבָרִים אָמוּרִים שְׁבִישָׁל בְּהֵן ז' אַחַר שְׁנִזְרֵק דְּמָה
בְּהִלְכָתוֹ. אָבֵל אִם בִּישָׁל קִדָּם זְרִיקָה אוֹ שְׁבִישָׁל בָּהּ בִּישָׁר
חֲטָאת הַנְּשָׁרְפֶת אֵינוֹ טָעוֹן מְרִיקָה וְשִׁטְיָפָה. בִּישָׁל
בְּמִקְצַת הַכֹּלִי כָּלוּ טָעוֹן מְרִיקָה וְשִׁטְיָפָה:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ט הי"א

קִדְרָה שְׁבִישָׁל בָּהּ בִּישָׁר לֹא יִבִּישָׁל בָּהּ חֶלֶב. וְאִם בִּישָׁל
בְּנוֹתָן טַעַם:

שו"ע יו"ד סימן צג סעיף א

א. סיר שבישל בו בשר לא יבשל בו חלב ^ה ואם בישל בו תוך מעת
לעת האוכל אסור בנותן טעם ^ט.

הגה: וצריך לשער כנגד כל הסיר ^י.

ז. כסף משנה: בד"א שבישל בהן וכו'. ברייתא בפרק דם חטאת (דף צ"ו:); חומר בהזאה
שהזאה ישנה בחטאות החיצונות ובחטאות הפנימיות וישנה לפני זריקה משא"כ
במריקה ושטיפה: בישל במקצת הכלי כולו טעון מריקה ושטיפה. שם בברייתא:

ח. ממסקנת הגמ' בע"ז דף ע"ו, דאפי' אינה בת יומה גזירה משום בת יומה.

ט. דהיינו יטעמנו קפילה, כמו בסי' צ"ב סעיף א', ולפי מה שכתב שם הרמ"א דעכשיו
אין סומכין על טעימת קפילה א"כ משערין הכל בששים.

י. והגם שמה שבתוך הסיר אין בו לעולם ששים נגד הסיר, כוונתו כאן מכיון שצריך לשער
כנגד הקדרה הכל אסור, או כגון כלי רחב מנחושת דקה דמשכחת לה כמו שכתב בב"י.
ש"ך ס"ק א'. ומה שצריך לשער כנגד כל הסיר דוקא בקדירה ישנה דלא יודעים כמה בלע
אבל בחדשה או שיודעים כמה בלע משערין בכמה שבלע. ש"ך ס"ק א'. והיינו שאנו
צריכים לדעת כמה בישלו בה בתוך מעת לעת דכל מה שבישלו בה לפני המעת לעת הוי
נותן טעם לפגם.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתורים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777
email: minchat.aaa@gmail.com

א. ב. אם שהה מעת לעת קודם שבישל בו זה נותן טעם לפגם והתבשיל מותר **כ** אבל סיר זה אסור לבשל בו **ל** לא בשר ולא חלב **מ**.

ודוקא בבישל בה היתר אבל באיסור כגון שבישל בה בשר בחלב ואח"כ תוך מעת לעת חזר ובישל בה בב"ח שנית, ואח"כ תוך מעת לעת של התבשיל השני בישל בה תבשיל של היתר כאן בעינן בתבשיל ההיתר ששים כנגד התבשיל הראשון והשני של בב"ח, ואע"ג שהתבשיל הראשון עד היום עבר בו מעת לעת לתבשיל ההיתר, כיון שהתבשיל השני של איסור היה בתוך מעת לעת של הראשון ונעשה נבלה צריך כנגד שניהם, וזה גם למר"ן שיש לו חנ"נ רק בבשר בחלב אבל להרמ"א אפי' בשאר איסורים הדין כן. כף החיים אות ז'.

אם בישל כזית בשר בסיר עם מים אין משערין שהכלי בלע כל הכזית בשר אלא ביחס למים כלומר אם הוא עשירית ביחס למים אז משערין כעשירית כזית שנבלע בכלי והכל לפי שיעור המדומע ומעורב במים. כף החיים אות ח'. מחו"ד.

ואין חילוק בין סיר מחוסר או ממתכת לעולם משערין נגד כל הקדירה. ש"ך ס"ק ב'.
כ. ובת יומה נמדד מתשמיש החם האחרון שהיה בה ולא מהצונן שהתערב בה. כף החיים אות י"א.

ל. לפי שבלוע בשר וחלב וע"כ אסור לבשל בו אפי' אחרי מעת לעת לכתחילה. סיר שבישל בו בשר ובתוך מעת לעת בישל בו חלב דנאסר, אם בישל בו חלב בתוך מעת לעת לחלב האחרון, מותר בדיעבד כיון שעבר מעת לעת מהבשר הראשון. ש"ך ס"ק ג'. כף החיים אות י"ב.

ואפי' הסיר הוא של חרס שאין לו תקנה בהגעלה אסור לבשל בו גם אחרי מעת לעת ואין אומרים כיון שאין לו תקנה בהגעלה הוי כדיעבד.
 ומסתבר דאסור להשהות הסיר להשתמש בו בצונן שמא יבוא לידי תקלה, אבל מותר למוכרן לגוי לפי שאין ישראל לוקחים כלים ישנים מגוי. כף החיים אות י"ד מהרדב"ז.
 ויש מי שהתיר בהפ"מ ובאיסור דרבנן לבשל בקדירת חרס שאין לה תקנה בהגעלה אחרי מעת לעת. שם.

מ. אבל שאר דברים שאינן לא בשר ולא חלב מותר לבשל בהם אחרי מעת לעת אפי' לכתחילה. ש"ך ס"ק ג'.

ומה שהרמ"א בסי' צ"ד סעיף ה' כתב דנוהגין לאסור הכלי שאינו בן יומו אפי' לשאר דברים א"כ כ"ש כאן שנתבשל בו בשר ממש צ"ל דכאן סתם מר"ן לענין דינא והרמ"א הסכים בזה לענין דינא. ש"ך ס"ק ג'.
 וע"כ הספרדים שלא נהגו חומרא זו מותר לבשל בסיר זה שאר דברים, והיינו דרך עראי אבל דרך קבע חוששין שמא יבא לבשל בו בשר או חלב בלי הגעלה ואולי זה טעם המנהג גם לאסור שאר דברים גם בעראי. כף החיים אות ט"ז.

הגה: אבל שאר הדברים מותר לבשל בו ^ב.

הגה: דין כיסוי הקדירה כדין הקדירה עצמה ויש מחמירין בכיסוי לומר שאע"פ שאינו בן יומו דינו כבן יומו ^ב, וכן נוהגין מקצת מקומות והיא חומרא בלא טעם, וכן אני נוהג משום המנהג, ומ"מ לצורך שבת או הפסד יש להתיר ^ע אם הכיסוי לא בן יומו ^ב.

הגה: לקחו כיסוי רותח ^ז מסיר של בשר ונתנו אותו על סיר של חלב אם שניהם חמים שניהם אסורים אם היה אוכל בסיר של הבשר וכן בשל החלב ^ק. ואם הכיסוי צונן והסיר חם ג"כ שניהם אסורים ^ר אם התחיל להזיע ^ש תחת הכיסוי דהתחתון גובר. אבל אם הכיסוי חם והסיר צונן

ג. וכל מה שמותר מעיקר הדין לבשל בסיר זה שאר הדברים, היינו בבישל בה בשר ואחרי מעת לעת בישל בה חלב אבל אם בישל החלב בתוך מעת לעת לבשר ודאי נעשה נבלה ואפי' אחרי מעת לעת אסור לבשל בה גם שאר דברים משום דגזרינן שיבשל בה ירקות בתוך מעת לעת. שכיון שהבשר והחלב התבשלו בה בתוך מעת לעת שניהם לשבח והקדירה נאסרה. כף החיים אות י"ז.

ס. וטעמם משום דס"ל דחמיר איסור זיעה וריחא מהאיסור שהוא ע"י טעם עצמו ורש"ל דחה טעם זה. ש"ך ס"ק ד'.

ע. ודוקא אם הכיסוי נקי אבל אם יש בו ליכלוך או לחלוחית מבישול הקודם צריך ששים כנגד כל דבר שבעין. כף החיים אות כ"א.

פ. אם עשו כיסוי מבצק לכסות בו סיר בשר ואח"כ שמוהו על סיר של חלב אפי' שהכיסוי של בצק זה אינו בן יומו הכל נאסר אם אין ששים כנגד הבצק דרק בכלים אמרינן אחרי בן יומו נותן טעם לפגם אבל באוכלים גם אחרי בן יומו נותן טעם לשבח, וזה דוחק. כף החיים אות כ"ג.

צ. אם שניהם חמים שניהם אסורים היינו בחום שיד סולדת בו ושניהם אסורים היינו הכיסוי והקדירה משום שסתם כיסוי רותח יש בו לחלוחית ונבלע בקדרה ואוסרתה. והכיסוי נאסר ג"כ משום דמסתמא כיון ששניהם חמים ויש מאכל בקדירה עולה ההבל מן המאכל לכיסוי ואוסר אותו ולכן הצריך שיהיה מאכל בשניהם. כ"כ הפר"ח באות ו'.

ק. ואם אין ששים נגד הכיסוי גם המאכל אסור. פר"ח באות יו"ד.

ר. וגם המאכל אסור אם אין בו ששים נגד הכיסוי.

ש. וצריך שתהיה היד סולדת בזיעה. ש"ך ס"ק ה'. והיינו אם הכיסוי צונן אבל אם הכיסוי רותח אפי' אין היד סולדת בזיעה אסור. כף החיים אות כ"ח.

הכל מותר **ה** רק המאכל צריך קליפה אם אפשר לקולפו ואם לאו הכל מותר.

הגה: לא היה מאכל בסיר הכל מותר **א** דהוי כשתי קדירות שנגעו זו בזו.

עין משפט ג.ד.ה. **הרמב"ם הל' תרומות פמ"ו הי"ט**

קְדֵרָה שְׁבִישַׁל בָּהּ תְּרוּמָה - לֹא יִבְשַׁל בָּהּ חֲלִין. וְאִם בִּשַׁל בְּנוֹתָן טַעַם. וְאִם שָׁטַף הַקְדֵרָה בְּמִים אוּ בַיַּיִן הָרִי זֶה

ה. ויש חולקין וס"ל דאם הכיסוי חם א"א שלא בלעה הקדירה החולבת מן הבשר כמו בטיפה רותחת שנפלה על קדירה צוננת שבולעת, וכך היא דעת הש"ך בס"ק ו', ויש להקל בהפ"מ. כף החיים אות נ"ט.

א. זה חוזר על מש"כ בשניהם חמים דשניהם אסורים וע"ז כתב כשיש מאכל בסיר. אם בישל ירקות או מים בקדירה של בשר אפ"ה אסור לבשל בה חלב דלא הוי הגעלה בכך שבישל ירקות או מים אחרי הבשר, ואם הקדירה היא בת יומה מן הבשר אף שבישל בה ירקות ביני ביני הכל אסור, כ"כ הכ"מ בב"י ודלא כהרשב"א, ובכף החיים באות ל"א סיים דאם עבר לחלב מעת לעת מזמן שבישל בה בשר ובישל בה ירקות או מים ביני ביני מותר לכתחילה לבשל בה חלב אחרי מעת לעת של הבשר בלי שום תיקון כיון שהוא פגום, ומ"מ יש להחמיר גם בזה אם לא בשעת הדחק, ע"ש. כלים שהעמיד בהם חלב צונן מעת לעת כתב הט"ז בסוף ס"ק ב' דהוי כבוש כמבושל ואם יבשל בו מעת לעת בשר הכל אסור, וכ"כ הש"ך בנה"כ. וכל זה בהפסד מועט אבל בהפסד מרובה יש לסמוך על המקילין כיון שאין כבישה לכלים, כמ"ש בס"י פ"ז סוף סעיף ב', ועיין בכף החיים שם באות ט"ו וכן בס"י ק"ה סעיף א'. כף החיים אות ל"ב.

ב. **כסף משנה:** קדרה שבישל בה תרומה וכו'. ברייתא בפרק גיד הנשה עלה צ"ז. ומ"ש ואם שטף הקדירה וכו' עד מקום הבישול בלבד. בפרק דם חטאת עלה צ"ו ע"ב וכפירוש רש"י צריך הגעלה בחמין ואחר כך שטיפה וזהו שכתב עליו הראב"ד א"א הפליג ושטף שלא מצינו שטיפה אלא בצונן וכו'. והנה מצאתי שנשאל רבינו מחכמי לוני"ל על זה והשיב שסמך בזה על המשנה השנוי בסוף תרומות (משנה ח') המערה מכד לכד ונוטף ג' טיפין נותן לתוכה חולין הרכינה ומיצה הרי זו תרומה וזהו פירושה המערה כד שהיה בו שמן או יין של תרומה עד שנתרוקן ונפסק כל הנצוק והתחיל המשקה לנטף טפה אחר טפה אינו צריך להמתין עד שיפסקו כל הטיפין אלא כיון שירדו ג' טיפין טפה אחר טפה דיו ונותן לתוכה חולין מיד ואין הצחצוחין הנשארים מדמעים ואם הרכינה על צדה אחר שנטפו הג' טיפין עד שנתקבצו כל הצחצוחין שבכד ונתמצו למקום אחד אותו הנמצה תרומה. שמענו ממשנה זו שאין הקדרה שנתבשל בה תרומה צריך הגעלה אלא שטיפה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

מִתָּר לְבַשֵּׁל בָּהּ. בַּשֵּׁל בְּמִקְצַת הַכְּלִי אֵין צָרִיךְ לְשַׁטֵּף אֶת
כָּלוּ אֶלָּא שׁוֹטֵף מְקוֹם הַבְּשׂוּל בְּלֶבֶד:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"ב

מְרִיקָה בְּחֻמִּין וְשִׁטִּיפָה בְּצוּנָן ג. בְּמִים לֹא בֵּינָן וְלֹא בְּמִזְג
וְלֹא בְּשֶׁאֵר מְשָׁקִין. וְהַמְרִיקָה וְהַשִּׁטִּיפָה כְּמִרְיקַת הַכּוֹס
וְשִׁטִּיפָתוֹ. וְהַשְּׂפוּד וְהַאֲסָכְלָה מְגַעִילָן בְּמִים חֻמִּים עַל
גְּבִי הָאֵשׁ וְאַחַר כֶּף מְדִיחָן:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"ד

צָלָה הַבָּשָׂר תִּנּוּר שֶׁל חֶרֶס י יש בְּדָבָר סֶפֶק אִם יִשָּׁבֵר
הוֹאֵיל וְנִתְבַּשְׁלָה בּוֹ אוֹ לֹא יִשָּׁבֵר הוֹאֵיל וְלֹא נִגְעָה בּוֹ.

בלבד וק"ו הדברים ומה אם היין או השמן הנשאר בדפני הכד אינו מדמע אע"פ שאילו הרכין הכד על צדה היה מתמצה ממנה תרומה המדומעת וכל הצחצוחין הנשארים הם עצמם של תרומה ק"ו לקדרה שנבלעה תרומה בחרסיה שיעלה על הדעת שיצא אותו שנבלע וידמע שזה הנבלע בחרסיה אין בו ממש ולא הוא מין התרומה אלא המים שנתבשל בהם התרומה הם הנבלעים בקדרה ואין לאותו היוצא אם יצא ממש ולא טעם ולפיכך אנו אומרים שאין הקדרה צריכה אלא רחיצה בלבד ולא הצרכתי רחיצה אלא מפני שהיא ע"י האור להחמיר אבל ליתן לה חולין על ידי צונן אינה צריכה רחיצה כמו המערה מכד לכד זהו דעתי בדבר זה ומפני הלכה זו לא הצרכתי הגעלה לתרומ' עכ"ל:

ג. כסף משנה: מריקה בחמין ושטיפה בצונן. שם (דף צ"ו): פלוגתא דתנאי ופסק כחכמים וכסתם מתני'. ומ"ש במים לא ביין וכו'. שם. ומ"ש והמריקה והשטיפה כמריקת הכוס ושטיפתו. משנה שם. ופירש"י מריקה מבפנים ושטיפה מבחוץ ככוס של ברכה כדאמרינן בברכות שטעון הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ: והשפוד והאסכלה מגעילן במים חמין על גבי האש. משנה בפרק דם חטאת (דף צ"ז) השפוד והאסכלה מגעילן בחמין. ומ"ש ואח"כ מדיחן:

ד. כסף משנה: צלה הבשר באויר תנור של חרס וכו'. שם (דף צ"ה): בעי רמי בר חמא תלאו באויר תנור מהו אבישול ובלוע הוא דקפיד רחמנא או דילמא אבישול בלא בלוע ופירש"י תלאו לשפוד של חטאת לצלותו באויר תנור דנתבשל בו אבל לא נבלע בו כלום

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

וְלֹא בַחֲטָאת בְּלֶבֶד אֶלָּא כָּל הַפְּלִים שְׁמֵשֶׁת־מִשִּׁין בְּהֵן
 בְּקִדְשִׁים עַל יְדֵי חֲמִין בֵּין קִדְשֵׁי קִדְשִׁים בֵּין קִדְשֵׁים
 קָלִים טְעוּנִין מְרִיקָה וְשִׁטְפָּה עֶקֶב אֲכִילָהּ. וְכֵן הַשְּׁפוּד
 וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילָן עֶקֶב אֲכִילָהּ. וְאִינוּ מְנִיחִין עַד זְמַן
 אֲכִילָהּ שְׁנֵיָהּ. אֶלָּא כְּשִׁישְׁלִים לְאָכֵל יִגְעִיל הַשְּׁפוּד

מהו מי הוי תנור טעון שבירה או לא ולא איפשיטא בעיין וזהו שכתב רבינו יש בדבר ספק. ויש לתמוה למה לו להודיענו שהוא דבר ספק ולא פסקה לחומרא סתם כדרכו בשאר ספקי דאורייתא וצריך עיון: ולא בחטאת בלבד וכו'. משנה שם ובגמרא יליף לה מקרא. ומ"ש עקב אכילה פירוש תיכף לאכילה והוא משנה שם (דף צ"ו: ר' טרפון אומר בישל בו מתחלת הרגל יבשל בו כל הרגל וחכ"א עד זמן אכילה. ופירש"י יבשל בו כל הרגל בלא מריקה ושטיפה ולסוף הרגל ימרוק וישטוף ובגמ' (דף צ"ו) וחכמים אומרים עד זמן אכילה מאי קאמר אמר רב נחמן וכו' ממתין לה עד זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה: כתב הראב"ד לא ידעתי מהו עקב אכילה אבל כך אמרו חכמים שממתין כל זמן אכילה והדר עביד ליה מריקה ושטיפה עכ"ל. ונוסחתו בגמרא נכונה דגריס כל זמן אכילה לאפוקי מספרים דידן בגמרא דגרסי עד זמן אכילה וגם רש"י שם אהא דתניא הא כיצד ממתין לה עד זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה כתב ממתין זמן אכילה והשמיט תיבת עד. ומ"ש וכן השפוד והאסכלה מגעילן עקב אכילה וכו'. הכי משמע לדברי חכמים שכתבתי בסמוך: ומה שכתב וימרוק וישטוף בין כלי מתכות בין כלי חרס חוץ מן החטאת ששובר בה כלי חרס השיגו הראב"ד וכתב טעות הוא בידו ובהדיא בתוספתא שאין טעון אלא שבירה עכ"ל. ורבינו מפרש דלא קיימא תוספתא אלא לחטאת בלבד אבל שאר קדשים אף כלי חרס אינם טעונים אלא מריקה ושטיפה שהרי לא מציינו שהצריכה תורה שבירה לכלי חרס אלא בחטאת בלבד. והילך לשון התוספתא בפרק י' דזבחים ר"ש אומר קדשים קלים אין טעונים מריקה ושטיפה אבל טעונים הדחה משום נותן טעם כבשים פסולים אין טעונים מריקה ושטיפה וכו' כלי חרס אין טעונים אלא שבירה היכן שוברו בפנים יצא לחוץ נכנס ושוברו בפנים. הראב"ד מפרש דאקדשים קלים דקתני לעיל קאי ורבינו סבר דמילתא באפי נפשה הוא ולא מיירי אלא בחטאת ויש סעד לדבריו מדמסיים בה ששוברו בפנים שהוא הדין השנוי במשנה גבי חטאת. ועוד דקתני תו בתוספתא שם חומר במריקה ושטיפה שהמריקה ושטיפה נוהגים בקדשי קדשים ובקדשים קלים ומדשבקה לשבירה משמע שאינה נוהגת אלא בחטאת בלבד. ומה שכתב ומבשל ושונה ומשלש מיד וכו'. הכי משמע לרבינו מלישנא דחכמים שאמרו זמן אכילה שכל תוך זמן אכילה מבשל והולך אפילו כמה פעמים. ומה שכתב עד סוף אכילה. הכי משמע לרבינו לישנא דזמן אכילה דהיינו עד סוף אכילה וכן בדין דהא אין דרך למרוק ולשטוף עד אחר אכילה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וְהָאֶסְפָּלָה וַיִּמָּרֵק וַיִּשְׁטֹף הַכְּלִי בֵּין כְּלֵי מִתְּכֹת בֵּין כְּלֵי
חָרָס חוּץ מִן הַחֲטָאת שְׂשׂוּבֵר בָּהּ כְּלֵי חָרָס. וּמִבְּשֵׁל
וְשׁוֹנָה וּמִשְׁלֵשׁ מִיָּד בֵּין כְּלֵי מִתְּכֹת בֵּין כְּלֵי חָרָס
וּמִמָּרֵק וְשׂוֹטֵף עַד סוּף אֲכִילָה:

עין משפט זז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ח הי"ב
עין לעיל עין משפט ו